

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 2 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt — kr.
Negyed évre . . . . . — frt 50 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

A mai cselédrendszer.

A sinigagliai polgármesterről mondják, hogy egyidőben előjáró s alattvaló egyszersmind, mert maga parancsol s parancsait maga is hajtja végre.

Megérjük azt az idős nem meszse van már, hogy az idézett polgármester sorsára jut minden cseléd tartó gazda, mert a »cseléd« szó lassankint elveszti azon fogalmakat, miknek jelzésére szolgált. Ha nem akar a gazda cselédeiben önmagánál nagyobb urat tünni a háznál, parancsoljon maga magának s hajtja is végre a parancsokat; ha pedig feltétlenül cseléd tartásra van utalva, akkor sem lesz jobb a helyzete az említett polgármester helyzeténél, mert ma a cseléd azt nem akarja tenni, amit parancsolnak neki, hanem amihez éppen kedve van s így ez esetben sem marad más hátra, mint a házi teendők egyik másik megtételére parancsoljon önmagának s hajtja is végre.

Hol van az idő, midőn a cseléd hosszú évek során hűen szolgálta gazdáját? De van-e most csak egy is a cselédség soraiban, ki oly szándékkal áll szolgálatba, hogy egy évet, vagy csak egy felet is eltölt szolgálati helyén? Ma csak pár hónapról, vagy hetekről van szó. S miért e cselédvándorlás? Talán mert kegyetlen bánásmódban részesülnek?

Nem! Hisz maga a törvény oltalmazza a cselédet a keményebb bánásmód ellen. Talán nem díjaztatik a cseléd munkája arányában? Nem! Mert a legügyetlenebbnek is meg van ellátásán kívül havi 5 forintja, a tehetősebbnek meg 8—10 frt havi bére.

S mégis mindezek daczára se hetet, se havat nem töltenek szolgálati helyükön, hanem valóságos kóborlást üznek hónapról-hónapra, egyik házból ki, a másikba be. A cselédkönyv csak agyrem a cselédek előtt. A legnagyobb része el sem áll cselédül, ha szolgálati könyve kéretik, hanem szolgálatba lép könyv nélkül s a jelszava: »megpróbálom, milyen

hely lessz.« Ha hanyagsága miatt figyelmeztetik, megy! ha lopáson kapatik, ellenmondást akkor sem tűr, megy! Minden mulasztást, minden rossz munkát tünni kell a szolgálatadónak, különben a cseléd megy!

Nézze el a gazda cselédjének minden szennyét; ne figyelmeztesse; ne szóljon semmiért; ne lássa, ha lop; ne törődjön éjszakai kimaradásain; az okozott károkért ne vonja felelősségre, sőt mindezek daczára — mint a magyar ember mondja — »édesgesse tyukkal, kalácscsal« akkor marad, de csak addig, míg képzelő tehetsége egy másik ház eldorádóját nem állítja lelki szemei elé. Erről azonban mélyen hallgat s csak gyaníttatni enged szolgálatadójával, hogy egy házzal tovább akar állani.

Ha nem mehet, mert le van kötve, akkor igyekszik elviselhetlen lenni, arrogáns, tulkapó, henczegő lessz, kezd teljesíthetetlen feltételeket szabni, hogy szabadulhasson.

Valóban egyik átka az emberi-ségnek e cselédrendszertelenség. Maholnap oda jutunk, de sőt ott vagyunk már, hogy amerikaiasan a cseléd szabja meg a munkakört, melyen tul gazdája nem rendelkezhetik vele.

Ismeretlen volt e cselédrendszertelenség hazánkban csak 25—30 év előtt is. Behurczolt métely ez, melvet aztán a hamis humanizmus dédelgett s nevelt fel ily monstrummá.

Az 1876. évi törvények szabályozták a gazda és cseléd közti viszonyt, csak hogy e törvényeknek se betartója, se végrehajtója nincs.

Vajjon ki tesz eleget pl. a cseléd-törvények 1876. XIII t-cz. 79. §-ának? senki. Legfeljebb kiállhatatlanságról vádolnák, ki annak érvényt akarna szerezni. S így vagyunk az egész — a gazda s cselédviszonyt szabályozó — törvénynyel

Községünkben még mindezt tetézi az, hogy idegen helyről kell nagyobb részt a cselédállományt bealkalmazni, mert a helybeliek idegenkednek a szolgálattól, nyáron a mezei munkánál foglalatoskodnak, télen meg

szabadok akarnak lenni, hogy átdorbézoihassák a bálókban az ünnep s vasárnapok minden éjszakáját.

Az eddig mondottak még korántsem képezik netovábbját a cselédek imént kifejtett viselkedésének, mennek ők következetesen a maguk utján s napról napra elviselhetlenebbek lesznek. S ez igen természetes, mert míg oly cseléd-szabályrendeletek kerülnek, mik a cselédet dédelgetve a gazdának szabnak regulákat, addig nincs reményünk, hogy a cselédség kialhatatlan tulkapásaival alább hagyjon.

Ne tekintse a törvényhozás se a mai cselédeket martyroknak. Összehasonlíthatatlanul humánusabb bánásmódban részesül a mai cselédség — bár nem érdemi — mint részesültek valamikor a régibb, de becsületesebb cselédek. A régi cselédség humánus volt a szolgálatadó közönség iránt, ma a szolgálatadó közönségnek kell humánusnak lenni azon cselédség iránt, mely nem más, mint egy fegyelmetlen had, mely a vele melegen éreztetett jó bánásmódot göggel, hűtlenséggel s otrombasággal viszonozza s mely fegyelmetlen hadat se civilizáció, se törvény, se humanizmus, hanem egyedül egy nagyobb rázkódtatás: terméketlen évek, inség, nyomor lennének csak képesek némileg is megfékezni.

Közgyűlések

F. hó 8-án tartotta községi képviselő-testületünk rendes havi közgyűlését. Határozatait a következőkben ismertetjük:

1. Csongrádvármegye tekintetetes alispáni hivatalának a községi közmunka kötelező megváltása ügyében az uti bizottság által hozott és e község képviselő testülete részéről megfellebbezett határozatot felülbíráló határozata. Tudomásul vétetett.

2. A szentes-hódmezővásárhelyi h. é. vasutérdekelttség h. elnökének a vasut 1898. évi október—december havi tiszta jövedelmének felosztása tárgyábani értesítése. Tudomásul vétetett.

3. Novák József uradalmi felügyelő

urnak az itteni munkások érdekében a község részéről örgróf Pallavicinyi Sándor urhoz tett kérelem tárgyában értesítése.

Ez ügyből kifolyólag örgróf Pallavicinyi Sándor ur ő nagyméltóságához a község mint erkölcsi testület javára haszonbérbe 1000 hold föld adása iránt intézendő kérelmezés tekintetében eljárásra nézve főtisztelendő Keller Lajos, Wimmer Károly képviselők, Tóth Mihály bíró, Pap Akos jegyző, Koncz Lajos aljegyző és Gémes Lajos közgyűléstől megalakított bizottság bízott meg.

4. A tiszántuli járás tekintetes szolgabírói hivatalának Sánta Antal illetőségére nézve kívánt nyilatkozat megtétele tárgyában felhívása.

Az előjáróság által már tett nyilatkozat szerint határozott a közgyűlés.

5. Bizottsági jelentés a Haász és Schönfeld helybeli fakereskedő cég által 1898-ik évben a község részére szállított fanemük megvizsgálása ügyében.

A bizottsági jelentés a számadáshoz leendő csatolás végett a vármegyei számvevői hivatalhoz felterjeszteni, az érdekelt felek részére pedig kívánatra másolatban kiadhatónak mondatott ki.

6. A község tulajdonát képező ugynevezett téglási tanyai régi iskolai helyiségek Sebők Antal helybeli tanyai lakos részére lett eladási ügye.

A jelen volt bizottsági tagok összességének névszerinti szavazatával megszávozott.

7. A szegény tanulók segélyezéséről szóló 1898-ik évről számadás

Megvizsgáltatott és annak alapján jóváhagyva felülvizsgálat végett a törvény-

hatósági bizottsághoz felterjeszteni rendeltetett.

8. Seres Ferencz és társai helybeli lakosoknak a közbúváhidnak a vásártérről leendő eltávolítása iránti kérelme.

Dr. Szóbl Lipót községi orvos mint szakértő megbízott arra nézve, hogy Hmvasárhelyre átmenve, az ottani vágóhid mikéntiségét ismerje meg és annak alapján, hogy az itteni vágóhid átalakítható lenne-e akként, hogy a levegőnek bűzhődte tétele lokalizálható lehetne és eljárásáról a képviselő-testületnek tegyen jelentést, mely után a képviselő-testület érdemlegesen fog intézkedni. Addig is a vágatásokkal foglalkozók kötelezettek arra, hogy a fel nem használt belek a dögtéren emésztessenek el.

9. A múlt május havában a pénztárnak megvizsgálásáról a bíró általi jelentés. Tudomásul vétetett.

Napirend előtt tenyújtott egy interpelláció és két kérelmi ügy nyert elintézését. Az interpelláció a községi hátralekös követeléseknek nem egyöntetű behajtása és némi szabálytalansági kérdés képezte. A kérelmi ügyek közül pedig az egyik hátralekös haszonbérlet a perles halasztására kért idő halasztást, a másik pedig a Kovács Imre és Robicssek Mór féle lakások között az utcza végén a víz leeresztése végett egy csatorna nyitás iránti ügy volt.

Szegvár község közgyűlése.

(Szegvári tudósítónktól)

Szegvár község képviselő testülete f. hó 6-án tartotta rendes közgyűlését, mely-

nek tárgyai: 1. az 1898. évi községi számadások megvizsgálása. 2. A toronyóra kijavítása és új számlapokkal ellátása. 3. Allatorvosi jelentés a megvizsgált állat állományról s még egy pár jelentéktlenebb tárgy elintézése.

A gyűlés, a napi díjak felszámítása és toronyóra kijavítása tárgyalásánál meglehetősen zajos volt, egyébként a legnagyobb rendben folyt le.

Az állat-állomány megvizsgálásáról szóló terjedelmes allatorvosi jelentés felolvasása után Gombos Sándor allatorvosunk kifejtette még, hogy a vizsgálatot csakis a czélszerűség, illetve a gazdaságosság előnyére fogatosította oly képen, hogy házról házra, tanyáról tanyára járva, nem pedig összterelve ejtette meg a vizsgálatot, hogy így az esetleges fertőzés teljesen ki legyen zárva, kijelentette egyben, hogy a vizsgálat alkalmából kiérdemelt napi díjairól a községi állat tenyésztési alap javára lemond. Erre a jelen volt képviselők lelkesen megéljenztek s Bécsi Sándor jegyző indítványára Gombos Sándor allatorvosnak hivatalos teendőiben eddig tanusított fáradhatatlan odaadással párosult ügybuzgalmáért és úgy az állattenyésztés fellendítése körül elért sikereit a képviselő testület egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet, illetve elismerést szavazott.

Valóban kiérdemelte Gombos Sándor fiatal allatorvosunk a képviselő testület eme kitüntetését, mert alig rövid 9 hónapi itteni működése alatt arról győződünk meg, hogy nem csak hivatalos állásával járó kötelességeit teljesíti a leglelkismeretesebb pontossággal, hanem magán gyakorlatában is, az előfordult különböző

TÁRCZA.

Utolsó órában.

Irma grófné borzasztó éjjelt töltött leirhatatlan félelem érzettől gyötörve, mint az örült tévelygett a szobákon át, amelyben minden egyes tárgy házasságára emlékeztette. Most értette meg a grófné, hogy saját bűnös kezével tette tönkre azt a szerencsét, melyet a sors neki nyújtott. Fiatalos meggondolatlansággal játszott a férje legszentebb érzelmeivel, míg végre a gróf mélyen megsértődve elfordult tőle. Csak most, amikor már késő volt, értette meg saját szívét, érezte, hogy mily forrón szeuvedélyesen szereti a férjét és hogy nélküle sivár az ő jövője.

Közel a kétségbeeséshez, oly elhatározás érelődött meg benne, amely büszkeségét mélyen megalázta és a melyet néhány órával ezelőtt még lehetetlennek tartott volna.

A férje dolgozó szobája felé tartott, a küszöbön tétovázva megállt és mély lélekzetet vett. Azután reszkető kézzel nyitotta fel az ajtót és belépett. A puha szőnyeg elfojtotta lépteit zaját.

A gróf terjedelmes íróasztalánál ült és irt. Hirtelen valakinek a közellétét érezvén, hátra fordult. Előtte állott a neje, tekintetével kegyelmet esdve tőle.

— Te itt . . . ebben az órában — mondá hirtelen. — Minek? Elutazni kérsz?

— Igen, de nem számítottam arra, hogy még egyszer látni foglak. Azután a mik közöttünk történtek, ez felesleges.

A grófné lehajtotta a fejét és halgatott. A gróf megnyomta a villanyos csengő gombját és meghagyta a belépő komornyiknak:

— Tárd széjjel a függönyöket és oltsd el a lámpákat, mert tikkasztó itt a hőség.

Az inas a parancs szerint cselekedett. A nyílt ablakon enyhe szellő hatolt be a szobába.

Ismét egyedül voltak. A grófné a ridég, lelketlő hallgatás minden kinját árszenvedte. Ilyen fogadásra nem volt elkészülve. A legkeményebb szemrehányások is szivesebben eltűrte volna, mint azt a borzalmas hallgatást.

— Nem vártam, hogy még egyszer lássalak, de most is rád gondoltam — szólt végre a gróf. — Bizonyíték rá a levél, az utolsó. Fel vannak benne sorolva mindazok a fájdalmak, melyeket nekem szivtelenséggel okoztál. Az életemet pokollá változtattad. Mi vezetett tehát ide? Aldozatod kínos vergődésében akarsz gyönyörködni?

— Azért jöttem, hogy bocsánatomat kérjem.

— A bocsánatomat? Te a köszívű, büszke nő, aki előtt hiába térdeltem, hogy egy barátságos pillantásért esedezzem? Emlékszel reá? Tiszteltelek, imádtalak, mint egy szentet, mikor a kezdet kértem, figyelmeztettelek, hogy olyan lény vagy, a kinek a legnagyobb gyönyörűsége mások fájdalmát látni. Nem hittem, nem akartam hinni. Iparkodtam magamat rábeszélni, hogy a fagyos külső alatt a szeretet és gyengédség gazdag kincse rejlik, egy szunyadozó parázs, a melyet csak szítani kell, hogy lángra kapjon. Tulságosan büszke voltál. Ez a megközelíthetetlen az azon-

ban elragadott. Mert elég botor voltam hinni, hogy azt bírom, ami az egész világ előtt elérhetetlen. Amióta olyan meggondolatlan voltam, hogy kéréssel akartam érzelmeket kelteni, amelyeket sohasem ismertél, megkezdődtek a kinjaim. Nehéz küzdelembe került életem legszebb reményeiről lemondani. — Végre sikerült az eszemnek, hogy a szivemen győzedelmeskedjék.

Az inas belépett és jelentette, hogy a kocsis várakozik. Mikor ismét kiment, a gróf halkán, de gyorsan beszélve folytatta:

— Egy szóval meggyőződtem, hogy csak játékszer vagyok szeszélyednek. Ha halálos ellenséged lennék, sem bosszulhatad volna meg magad borzasztóbb módon. Fényes ünnepélyek alkalmával bámulóidra mindig nyájasan mosolyogtál, míg az én társaságom terhedre látszott lenni. Most végre eltörtem a bilincseket és alázatos rabszolgádból férfivá lettem ismét. Távol tőled el foglak felejteni.

— Szavaidból gyűlölség hangzik — mormogá a grófnő halkán.

Közönyösen vont a vállait a gróf és hallgatott. Hirtelen felugrott Irma, megragadta kezét és reszkető hangon kiáltott:

— Halljad Henrik, megölsz, ha elfordulsz tőlem . . . Nem mondhatok neked mindent, ami szivemben tombol . . . Legálább e pillanatban nem. Te nem hagyatsz el. Nem szabad engem elhagynod.

— Késő. Elhatározásom szilárd — mondá a gróf felindulás nélkül.

Arczát mindkét kezébe takarva, zokogva borult vissza karszékebe. A gyász és a részvét kifejezése tükröződött vissza a gróf arcvonásairól, amikor a fájdalmasan vonagló alakot látta maga előtt.

járványos és egyéb állat betegségeket a legjobb sikerrel és teljes biztossággal gyógyította, különösen pedig a múlt évben községünkben uralkodott sertésvész alkalmával működött fáradhatlan buzgalommal és elég jó sikerrel, ugyannyira, hogy most már a szomszédos uradalmak és községek-ből is feikeresik orvosi segély végett.

Valóságos áldás községünkre egy oly állatorvost birni, mint Gombos Sándor állatorvos ur, ki ügyessége, szorgalma, tevékenysége s bárkivel való érintkezése alkalmával tapintatossága, finom modora által rövid itt léte alatt a lakosság tiszteletét és bizalmát vivta ki magának.

A buza termelés jövője.

E czímen a Csongrádon megjelenő „Tiszavidék“ figyelemre méltó cikksorozat közöl. Ezekben különböző oldalról világosítja meg a cikkíró a „buzatermelés jövőjét“. Így egyebek közt értekezik a gabona termelő országok buza készletéről, a buza termelő föld menynyiségéről, a gabona kiviteléről stb.

Az érdemes cikksorozatból kiragadjuk s közöljük az alábbi sorokat:

Magyarországnak ma már csekély buzafelhasználását Ausztria buzahiánya csaknem teljesen ellensúlyozza s így Ausztria-Magyarország is a közel jövőben az importáló államok sorába fog lépni. Izaz ugyan, hogy az utóbbi 25 év alatt a buzatermelő terület 54.6 százalékkal növekedett, azonban a lakosság száma is ez idő alatt 21.8 százalékkal szaporodott, a fe-

Lent a lovak patkóikkal türelmetlenül verdesték a kövezetet.

— Nem, késő — mondá a gróf erős, elhatározó hangon.

A nő felugrott és szeme keresve tévedezett körül. Az asztalon férje mellett megpillantott valami csillogó tárgyat. Revolver volt. Gyors fogással kezébe kerítette a fegyvert.

— Kegyelem Henrik, vagy szemed láttára agyon lövöm magamat.

A gróf némán és mozdulatlanul állt. A grófnő felhuzta a pisztoly kaksát. Tekintetét férjére szegezve, a halált-hozó revolver torkát mellének irányította. Egy percet még várt, hogy az életét megmentő szót netalán hallhassa férje ajkáról.

Semmi hang . . . A kakast megnyomta . . . A szobában uralkodó nesztelen csendet rövid, kemény ütés szakította meg . . . A lövés nem dördült el . . . Láz gyorsasággal újból felhuzta a kakast és megnyomta . . . A fegyver ismét csütörtököt mondott.

A grófné hangos fölkiáltással egy székbe roskadt.

Mikor fölocsudott, a kereveten feküdt, mellette térdelt férje, aki most felemelkedett, karjaiba zárta és forró csókokat nyomott ajakára.

— Ugyebár Henrik, nem hagysz el — suttogá boldog mosolylyal. Hiszen az egykori Irma meghalt már.

— Es az új Irma? — szakította meg a gróf.

— Szeretni fog. ameddig él!

jenkénti kenyérfogyasztás pedig 80 százalékkal emelkedett. Buza termelésre alkalmas még műveletlen területe vajmi csekély, vagy éppenséggel nincs is.

Románia szintén fontos buzatermelő ország, melynek jelentékeny kivitele is van. Tekintettel szintén szaporodó lakosságára, nem valószínű, hogy ez ország is kivitelét fokozhatná.

Francziaország, bár roppant sok buzát termel, bevételre szorul. Németország buzavitele óriásilag fokozódik; az utóbbi 25 évben bevitele 700 százalékkal emelkedett. Angolország szükségletének háromnegyedét importálja.

Argentína és Uruguay buzatermelő erejét nagyon tulbecsülik. Ez országok művelésre alkalmas területét, jót rosszat összevéve, 4 millió hektárra teszik. Nem valószínű tehát, hogy Argentína valaha is 12 millió hektárnál több buzát termeszthessen. Jelenleg 2-4 millió hektáron természet buzát, a mely a legközelebbi 20 év alatt legalább 400 000 hektárral szaporíthatná buzatermelő területét, azonban az ottani politikai, társadalmi viszonyok nagyon akadályozólag hatnak a mezőgazdaság fejlődésére.

Dél-Afrika most még buza importáló terület s buzatermesztésre alkalmas alig másfél millió hektár földje van. Sokat reméltek közép Afrikától, ámde ez a remény sem vált valóvá. Közép-Afrika sem alkalmas a buzatermelésre, mert ott a banána már megéri, ilyen helyt pedig már nem lehet buzát termeszteni. Különben Afrika legnagyobb részében a rovarok pusztítása s lehetetlenné teszi a buzatermelést.

Eszak Afrikának jelenleg másfél millió hektoliter buza feleslege van, ez is azonban a gyarapodó honi szükséglet miatt apadóban van. Rendszeres öntözéssel azonban Egyiptom három annyi buzát teremne mint most, de ez is csak úgy volna lehetséges, ha a Nilus deltájának jelenlegi pamut termő földjeit buzatermesztésre fordítanák. Algírban és Tuniszban sok földet vesznek újabban művelés alá s majdnem valamennyit buzatermesztésre használják, mivel ez irányban igen nagy a kereslet. Ha a jelzett pamutföldeket s az Algírban és Tuniszban még felhasználható földeket buzatermelésre fordítanák, körülbelül 2 millió hektoliter buzagyarapodás éretnék el.

Indiának rengeteg buzatermelő földjei vannak; 1895-ben 8 millió hektáron közel 70 millió hektoliter buzát termelt, melynek hét nyolczada honi fogyasztásra szükséges s csak egy nyolczada kerül kivitelre. A lakosság évi szaporodása azonban több mint 3 millió, a melynek megfelelő körülbelül 700 ezer hektárral kell szaporítani évente a buzával bevetett területet. Az utóbbi években azonban a buzával újonnan bevetett terület mennyisége egy negyed annyit sem tett ki, a miből önként következik, hogy Indiának buzakivitele is csökkenést fog mutatni.

VEGYESEK.

— Választmányi ülés. A helybeli Iparosok és Kereskedők Köré-nek választmánya Falábu Imre alelnök elnöklete alatt f. évi június hó 4-én tartotta a kör helyiségében havi rendes ülését, a melyen több a kör beléletére vonatkozó dolgon kívül tárgyalatott a szentesi ipartestületnek egy

átirata is, mely szerint felhivatott körünk elnöksége, hogy a megyénkre vonatkozó piaczi és vásárrendtartási szabályrendelet valamely pontja ellen ha kifogása van, az óhajandó módosítással együtt neki küldje meg. Nevezett ipartestület különös sulyt kíván helyezni az egyes községek és városokban tartandó országos vásárok alkalmával az iparosok és kereskedők áru helyeinek milyen sorrendbeni elhelyezésére, illetőleg kijelölésére.

Tárgyalatott ugyancsak a szentesi ipartestület azon átirata, melyben kéri ezen kört, hogy támogassa az ipartestületnek azon óhaját, mely szerint a szentesi városi tanács azon határozatát kéri megváltoztatni, a melyben az kimondta, hogy Szentesen a vásárok alkalmával ne csak vasárnap, hanem szombaton is tartassék kirakodó vásár. Ezen kör választmánya, mivel ezt különösen a vidéki iparosokra károsnak véli, egyhangulag elfogadta az átírat tartalmát s ily értelemben fogja a testületnek megküldeni erre vonatkozó határozatát.

Ugyan ekkor felolvastatott a szegedi kereskedelmi és iparkamara azon felhívása, a melyben kéri a kör tagjait az elnökség útján, hogy a szentesiek módjára a helybeli iparosok és kereskedők lépjenek egymással olyan szerződészerű viszonyba, hogy a kereskedő feldolgozandó áuit nérsékelt áruért átadja egyes megbízható iparosnak, míg az iparos az itteni kereskedőtől vásárolt anyagot szolid árért dolgozza fel. A jelen alkalommal röviden érintett ezen ügyet lesz még alkalmunk iparossaink és kereskedőinkkel részletesebben közölni, a végből, hogy egymás között ezen szép eszmét érlelhessék s alkalom adtán körünk választmánya az ügy érdekében működését tényleg megkezdhesse. Ugyanekkor állapította meg a választmány a kör évi közgyűlésének határ idejét is, a mely f. hó 29-én d. u. leendő Új tagok felvétele és a könyvtár, valamint a pénztár megvizsgálása végett bizottságok kiküldetése után a gyűlés véget ért.

— Mindszent a falusi karakterából egy számot vesztett. Az ősi hajnali zene: a kanásztülok hangja nem gyönyörködteti többé az ébredező közönséget, mert azt a szolgabírótság betiltotta. Lapunk zártakor vesszük egyik községi képviselőnek ezügyre vonatkozó felszólalását, melyet azonban térszúke miatt csak jövő számunkan közölhetünk.

— Bucsú. E hó 4-én volt templomunk keneti bucsuja. A szomszéd községekből szép számmal sereglett ide a hívők éjtatos tömege. Az érkezettek azon reményben vállalkoztak a bucsui utra, hogy a lefolyt eszések után nem éri őket utban valami kellemetlen zápor. Ohajuk teljesült.

— Szemle. A helybeli csendőrös felett benató szemlét tartott Cserszky Lajos csendőr százados, két napi szemle után e hó 4-én körünkből Szegvárra utazott az

ottani csundörörs megtekintésére. Az itteni örs-szemle után teljes megalégedéssel távozott.

— **Villámhullás.** Mult számunkból kimaradt azon felette érdekes eset, hogy f. hó 1-én a nagy zivatar alkalmával a villám a posta és táviró-telefon hivatalba négyszer egymásután csapott be. Az egyik oly erős volt, hogy a biztosító készüléktől egy villamos szikra kipattant s a hivatalos helyiségben oszlott szét. A hivatalos helyiségben számadással foglalkozott Altwer ur s k. leánya, de bajuk nem történt.

— **Figyelemre méltó óvszer a sertészeknél.** Sok elmét foglalkoztatott már az a kérdés, mivel lehetne elejét venni az időnkint fellépő sertésvésznek. Kísérleteznek jobbra-balra, de a baj gyökeres orvólását felfedezni eddigelé nem sikerült senkinek. Tisztán az óvszerek alkalmazására vagyunk utalva sertéseink egészségének megóvása szempontjából. Ily óvszerre hívjuk fel ez uttal olvasóink figyelmét. Még a néhány év előtt dühöngő sertésvész előtt Ulár István szentesi apát-plebános egy külföldi szaktudós és tapasztalt gazda ajánlata alapján gyakorlatba vette azt, hogy havonként vasgálicot adott sertéseinek. Ezzel elérte azt, hogy a sertésvész alkalmával — mikor mindenütt halomra hullottak a sertések — nála egyetlen egy sem hullott el. A vasgálic használati utasítása ez: minden hónap 1, 2 és 3-ik napján kapnak a sertések moslékjokba vasgálicot kis adagban, úgy hogy négy kifejlett sertésre számítunk egy késhegynyi vasgálicot s így ennek arányában több sertésre nagyobb, kevesebbre kisebb adagokban adjuk ez óvszert. Megjegyezzük, hogy nincs elérve a czéi, ha akkor kapkodunk az óvszer után, a mikor a sertések már betegek s csakis akkor közelítjük meg a czélt, ha az óvszert szakadatlanul minden hó első három napján alkalmazzuk sertéseinknél. Mindazok kik nevezett lelkész ajánlatára alkalmazzák ezen óvszert sertéseiknél, azt állítják, hogy sokkal nagyobb a vasgálicozott sertés ellenállási képessége a vésszel szemben, mint azoké, melyek óvszer nélkül hagyatnak és vagy teljesen megkiméltetnek a gazdák disznáik elhullásától, vagy alig nevezhető csekély áldozattal siklanak ki a sertésvészből. Aki nem próbál, nem tapasztal! A költség csekély, miért ne kísérthetné meg bár ki is, ha reménye van, hogy nagy károkat hárithat el a mondott óvszerrel feje fölül.

— **Lemondás.** Vedres János Szegvár községi fogalmazó állásáról lemondott.

— **A szegvári megyeháza.** Tudva levő, hogy a vármegye átengedte grf. Károlyné ő Excezelenciájának oly czélből, hogy ott nevezett főurnő árvaházat létesítsen. Az intézet mintegy 300 árvagyermek ellátására lesz berendezve. Maga az épület, különösen a tetőzet, a legelhanyagoltabb állapotban van. Szegvár községe a nemes czél iránti tekintetből, az épület jókarba hozása körül a fuvarozást s anyag szállítást magára vállalta. Mint értesülünk az építkezési előmunkálatok már meg is kezdődtek. Az intézet feállítása egy kis lendületet fog hozni a kihalt Szegvárhoz.

— **Részesek.** A mindszenti munkások közül aratórész nélkül volt 438 ember. A

lefolyt héten 54 arató nyert a jövő aratásra alkalmazást s így az aratórész nélküliek száma leolvadt 384-re.

— **Zárlat feloldás.** Horgos községben a sertésvész következtében elrendelt zárlat f. hó 6-án feloldatott, miután az utolsó darab elhullása óta 30 napon át egy sertés se hullott el.

— **Jégeső.** F. hó 5-én ismét jégeső látogatta meg megyénket. Horgos és Szentesen volt legerősebb a jéghullás, azonban oly sűrű esővel, hogy alig okozott kárt.

— **Pestmegye a szegedi kiállításon.** A pestmegyei gazdasági egyesület grf. Keglevich Gábor elnökle alatt tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a szegedi kiállításon nagy arányokban fogja képviselni Pestvármegye mezőgazdaságát. Két gyűjteményes kiállítást rendez a mezőgazdasági termelésre vonatkozó objektumokból. Bemutatja ezenkívül a vármegye szarvasmarha és lótenyészanyagát is. Az alföldi rónában fekvő többi gazdasági egyletek is élénk előkészületeket tesznek a szegedi kiállításhoz, a mely ilyenformán bizonyára hű tükrévé fog válni az alföld mezőgazdasági életének.

— **Gondoskodás az arató munkásokról.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter már most gondoskodik arról, hogy aratás idejére a gazdának kellő munkaerőt biztosíthasson. A törvényhatóságokhoz intézett leiratában a miniszter felhívja ezeket, hogy írják össze mindazokat a mezői munkásokat, kik önhibájukon kívül foglalkozás nélkül maradnak. Együttal azonban értesítendő a munkaadók is, hogy amennyiben munkáskézre szükségük lenne, e végből a földmívelésügyi miniszterhez forduljanak. Minden eshetőséggel számolva a miniszter az idén is gondoskodik munkás tartalékról, melynek nagyságát azonban csak később fogja meghatározni, ha majd az összes adatok beérkeztek.

— **Zenészileg képzett fül.** Atya: Nem bírom tovább halgatni azt a mindennapi zongorázást. Asszonyom, mondd meg a leányunknak, hogy hagyjon fel már ezzel az átkozott modern zónével. — Anya: De kérlek, ne légy igazságtalan hiszen szegény leány csak a billentyűket tisztogatja most.

CSARNOK.

Ötven év előtt.

1848 június 5. Jellasics megtartja a zágrábi gyűlést, melyen külön felelős miniszteriumot kérnek, de a had és pénzügy az oszták miniszterium kezében maradjon.

1848. június 8. Janovics Csicsa szerb lázadó vezér a pétervári batárörökkel a Titel városi fegyvergyárból ágyut és löszereket vitetett a római sánczokba.

1849. június 9. Perczel Kálynál megtámadja a jóval nagyobb sereggel rendelkező Jellasicsot, a ki a magyar sereget mérszárlás közt szétveri.

1849. június 8. Bem két ujonnan szervezett zászlóaljjal az erdélyi szorosok megvizsgálására indul. Kolozsvárott a hölgyek diszkardot ajándékoznak neki.

1849. június 9. Sass orosz tábornok Alsó-Kubinban (Arva megye) érkezik és nagyszámu gyalog és lovas seregével a várost megszállja.

1848. június 10. Ferdinánd az unio törvényt szentesíti. A horvátokat a tör-

vény iránti engedelmeességre inti. Jellasicsot báni tisztétől felfüggeszti.

1848. június 11. A Blomberg által vezetett magyar had a felkelő szerbeket Versecznél nyílt csatában legyőzi.

1849. június 11. Jellasics Ujvidék városát elhamvasztja.

* * *
Erős Andorás. Szent Istvánnak megkoronáztatásakor, az urnak 1000-ik esztendejében hercei játék volt Esztergomban. Egy híres idegen bajnok párbajra hívta a magyar leventéket és sokjukat legyőzte. Végre Andorás vitéz szált sikra és nem sokat teketóriázott; nehéz pallósának egy csapásával úgy ketté vágta a pánczélos bajnokot, hogy az egyik fele jobbra, a másik fele balra hullott.

E tettéért nyerte az Erős nevet. Részt vett a pogányok legyőzésében és ő lett a székelyek főbirája. Vérségéből ered a hagyomány szerint a csikszentkirályi és Krasznahorkai Andrásy család.

*
A kórógyi nemzetség. A pogány magyarok között, kik Szent Gellért püspököt a Kelen hegyéről letaszították, volt a kórógyi nemzetségnek több fia is. A nemes kórógyi család egyik utóda Péter szerepelt II-ik Lajos királyunk idejében. Ez a Kórógyi Péter a mohácsi vészkor esett el és híres volt arról is, hogy a király mulattatására felfalt mindenféle utálatos portékát, eleven egeret, macskafarkat, döglött kutyát még pedig undorodás nélkül.

*
Makó és Jeruzsálem. Mikor II. András királyunk kereszties hadat vezetett a szent földre, a sereg megpihent Spalató dalmáciai városban.

A magyarok, úgy látszik, ez ájtatos utjokban sem feledkeztek meg a boros kancsórol, mert egy Makó nevű vitéz úgy megittasodott, hogy már Spalatót tisztelte Jeruzsálem gyanánt.

Innen ered az a szólás: messze van tőle, mint Makó Jeruzsálemtől.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Házasságra lépett:

Lantos János Bereczki Eszterrel,
Pap Menyhért Kispál Rozállal.

II

Születtek:

Bozó Péter, Kis János, Szobácsi Katalin és Agnes ikrek.

III

Meghaltak:

Gémes Mihály 65 éves.
Bozó Piros 16 éves, tüdőgümőkór.
Szobácsi Agnes 1 napos, vele született gyengeség.
Szobácsi Katalin 4 napos, vele született gyengeség.
Kispál Veron 14 éves, tüdőgümőkór.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Weisz Ignác.